

Program wczesnego wykrywania raka piersi

Zapraszamy Panią do wzięcia udziału w programie wczesnego wykrywania raka piersi metodą mammografii. Równocześnie z zaproszeniem otrzymuje Pani niniejszą broszurę, która zawiera ważne informacje o programie, przyczynach jego powstania, celach, założeniach i sposobach realizacji. Udział Pani w programie jest dobrowolny.

Rak piersi jest najczęstszym rodzajem raka wśród kobiet. Około 10% kobiet zapada kiedyś na tę chorobę, najczęściej po 50-tym roku życia.

Dlatego też podjęta została decyzja o wprowadzeniu w życie programu wczesnego wykrywania raka piersi metodą mammografii. Ten nowy, w Niemczech dotychczas nieznan program odpowiada wymaganiom Unii Europejskiej i reprezentuje wysoką jakość wyników. Przemawiają za tym następujące fakty:

- każde zdjęcie mammograficzne jest diagnozowane przez dwóch wysoko wykwalifikowanych w tym zakresie lekarzy
- każdy z nich diagnozuje w przeciągu roku przynajmniej 5000 zdjęć mammograficznych
- w przypadku podejrzenia o raka ostateczna diagnoza jest stawiana przez wszystkich lekarzy biorących udział w przeprowadzeniu badań. W ramach naszego programu zostaje też ustalony plan dalszego leczenia.
- tylko wysoko wykwalifikowane ośrodki uprawnione są do przeprowadzania tego programu

Wskazówki praktyczne

Koszty badania w ramach programu przejmuje Pani ubezpieczenie zdrowotne.

Jeśli jest Pani w posiadaniu karty ubezpieczeniowej (Krankenversichertenkarte), prosimy przynieść ją z sobą na badanie.

Jeśli nie może Pani przyjść na badania w wyznaczonym czasie, prosimy zwrócić się do prowadzącego badania i ustalić z nim nowy termin.

Z dalszymi pytaniami prosimy zwrócić się do ośrodka badań, którego adres zamieszczony został w końcowej części Pani zaproszenia.

Na czym polega mammografia?

Nazwa ta oznacza program wczesnego rozpoznania raka piersi. Ma on na celu możliwie jak najwcześniejsze rozpoznanie choroby u kobiet, u których nie wystąpiły jeszcze symptomy raka.

Regularnie co dwa lata robione są zdjęcia rentgenowskie piersi (mammografia). Jeśli zdjęcia nie wykazują żadnych zmian, badanie powtarza się po dwóch latach. Jeśli

istnieje podejrzenie choroby, ustalony zostaje plan dalszych badań w celu ustalenia jednoznacznej diagnozy.

Zadaniem tego programu jest zmniejszenie ilości zachorowań na raka piersi w Niemczech, a w przypadku kiedy terapia jest niezbędna, przeprowadzenie jej środkami jak najłagodniejszymi. Z tego też powodu stawiane są surowe wymagania personelowi medycznemu, biorącemu udział w tym programie, jak również aparaturze technicznej. To samo odnosi się do synchronizacji kolejnych etapów diagnozy i samego leczenia.

Jakie kobiety mogą wziąć udział w programie?

Do udziału w programie zapraszamy wszystkie kobiety, będące między 50-tym a 69-tym rokiem życia. Skierowanie na badania zostaje wystawione na podstawie danych urzędu meldunkowego i po upływie dwóch lat jest wznawiane.

Jeśli w przeciągu ostatnich 12 miesięcy poddała się już Pani badaniu mammograficznemu, prosimy zwrócić się do placówki, z której otrzymała Pani zaproszenie do naszego programu, i wyjaśnić dalsze postępowanie.

Jeśli w momencie otrzymania skierowania wykazuje Pani niniejsze dolegliwości lub symptomy, prosimy zwrócić się bezpośrednio do lekarza prowadzącego:

- wyczuwalne guzy
- wklęsłości lub stwardnienia skóry
- inne, widoczne zmiany piersi
- zmiany skóry brodawki lub jej bóle ściągające
- krwawienia lub wycieki z brodawki

Jeśli w Pani przypadku została już postawiona diagnoza raka i jest Pani w trakcie terapii, prosimy poinformować o tym placówkę, która wystawiła skierowanie do naszego programu. W takiej sytuacji nie może Pani brać w nim udziału i nie będzie Pani w przyszłości kierowana na dalsze badania.

Jakie korzyści przynosi udział w naszym programie?

Za pomocą badania mammograficznego jesteśmy w stanie rozpoznać nawet bardzo małe skupiska komórek rakowych. Rozpoznanie to następuje znacznie wcześniej, zanim jeszcze stają się one wyczuwalne w badaniu manualnym albo zanim wywołają dalsze symptomy.

Wczesne rozpoznanie daje lepsze możliwości terapii i zwiększa szanse całkowitego wyleczenia.

Poprzez udział w programie zwiększa Pani szanse – w przypadku zachorowania – na łagodniejszą terapię, na sposoby terapii mniej obciążające Pani organizm i na długotrwałe wyleczenie.

Jaką gwarancję daje badanie mammograficzne?

Mammografia jest obecnie najlepszą metodą wczesnego rozpoznania raka piersi w grupie wiekowej kobiet między 50-tym a 69-tym rokiem życia. Jednakże nie wszystkie przypadki zachorowania na raka są tą metodą wykrywalne.

W nielicznych przypadkach może dojść do rozwoju choroby z jej dolegliwościami i symptomami także w czasie dwóch lat przerwy między kolejnymi badaniami.

Dzięki użyciu aparatury wysokiej jakości i dzięki jej regularnej kontroli technicznej zmniejsza się obciążenie organizmu promieniami rentgenowskimi. Przeciętne obciążenie tymi promieniami w czasie jednego badania odpowiada około 10 % przeciętnego rocznego napromieniowania naturalnego w Niemczech.

Praktyczne korzyści badania mammograficznego w tej grupie wiekowej, przeprowadzonego w ramach programu o tak gwarantowanej jakości, są znacznie wyższe niż ryzyko, że promienie rentgenowskie badania mammograficznego mogłyby wywołać zachorowanie na raka.

Jakie ograniczenia i możliwe nieprzyjemne skutki występują podczas badania mammograficznego?

Mimo wczesnego rozpoznania choroby rakowej w niektórych przypadkach nie udaje się jej rozwoju zahamować.

W przypadkach podejrzenia o chorobę rakową może dojść w trakcie dalszych badań do obciążeń organizmu (na przykład na skutek pobrania próby tkanki do analizy histopatologicznej). Mogą one nastąpić nawet wówczas, kiedy wyniki tych badań wykluczają zachodzące podejrzenie.

W niektórych przypadkach zostaje stwierdzony rak piersi, który również przy późniejszym rozpoznaniu mógłby być skutecznie wyleczony.

Jak przebiega badanie mammograficzne?

Badanie trwa parę minut.

Każda pierś zostaje umieszczona między dwiema płytkami pleksiglasowymi, które na krótki czas ściskają ją. Może to stwarzać nieprzyjemne uczucie, czasem może być też bolesne. Ucisk ten jest jednak konieczny, ponieważ tylko w ten sposób powstają – przy niewielkim obciążeniu promieniami rentgenowskimi – zdjęcie, które lekarz może jednoznacznie zanalizować.

Każda pierś zostaje dwukrotnie prześwietlana. Na podstawie Pani zdjęć mammograficznych zostaje wydane orzeczenie lekarskie przez przynajmniej dwóch doświadczonych, wysoko wykwalifikowanych i niezależnie od siebie diagnozujących lekarzy.

Jak otrzymuje Pani wyniki badań?

Wyniki badań otrzymuje Pani na ogół w ciągu siedmiu dni roboczych od momentu prześwietlenia.

W przypadku około 95% kobiet badanie mammograficzne nie wykazuje żadnych zmian wskazujących na chorobę rakową. Te pacjentki zostają pisemnie poinformowane, że po upływie dwóch lat mogą już bez pisemnego skierowania poddać się kolejnemu badaniu.

Pismo to nie zawiera wskazówek odnoszących się do raka dobrotniwego, który jest niebezpieczny w wyjątkowo rzadkich przypadkach.

Mammografia wykazuje zmiany – i co dalej?

Jeśli zdjęcia rentgenowskie wykazują zmiany, które mogą wskazywać na chorobę rakową, konieczne są dalsze badania. W tym przypadku otrzyma Pani równocześnie z tymi wynikami również zaproszenie na dalsze, następujące w krótkim czasie badania wyjaśniające.

Wyniki badań zostają oceniane i omawiane przez wszystkich lekarzy biorących w nich udział. Dotychczasowe statystyki wykazują, że w przypadku 80% kobiet, które z powodu podejrzenia o raka piersi poddały się dalszym wyjaśniającym badaniom, choroba ta została wykluczona.

Jak przebiegają dodatkowe badania wyjaśniające?

1. Rozmowa z lekarzem
W pierwszej kolejności lekarz prowadzący przeprowadza z Panią rozmowę, w której omawia z Panią wyniki zdjęć mammograficznych. Równocześnie informuje on o niezbędnych, dalszych badaniach. W tej rozmowie może wziąć również udział zaufana Pani osoba trzecia.
2. Badanie manualne
Lekarz bada Pani piersi manualnie.
3. Ultrasonografia/ USG
Za pomocą ultradźwięków powstaje komputerowy obraz badanych narządów. W niektórych przypadkach wyniki tego badania mogą uzupełnić obraz choroby, uzyskany metodą mammografii i dodatkowo pomóc w jego zanalizowaniu.
4. Dodatkowe badania rentgenowskie
W niektórych przypadkach niezbędne jest dodatkowe prześwietlenie rentgenowskie piersi, na przykład kiedy konieczne jest powiększenie obrazu. Dzięki temu badaniu uzyskuje się możliwość dokładniejszego przedstawienia i analizy określonych części tkanki, w przypadku których zachodzi podejrzenie o raka.
5. Wyniki
Zakończeniem tego badania jest rozmowa z lekarzem prowadzącym, informująca o uzyskanych wynikach. Najczęściej podejrzenie nie zostaje potwierdzone.
6. Biopsja
Tylko w przypadku nielicznych kobiet konieczne jest pobranie próby zmienionej tkanki do badań histopatologicznych (biopsja). Badanie to ma na celu postawienie końcowej diagnozy.
Jest ono przeprowadzane z miejscowym znieczuleniem. Za pomocą specjalnej igły pobiera się niewielką ilość tkanki piersi wykazującej zmiany. Wycinek ten zostaje przeanalizowany przez wykwalifikowanych w tym zakresie lekarzy. Po paru dniach uzyskane wyniki zostają Pani przekazane w osobistej rozmowie z lekarzem prowadzącym. Mogą być one również przekazane wskazanemu przez Panią innemu lekarzowi.

Końcowe wyniki otrzymuje Pani w uzgodniony wcześniej sposób, z reguły w ciągu dwóch tygodni od rozpoczęcia dodatkowych badań wyjaśniających. Jeśli podejrzenie o raka miało się potwierdzić, może Pani omówić dalszą terapię z lekarzem przeprowadzającym te badania. Również w tej rozmowie może – w porozumieniu z lekarzem – wziąć udział zaufana Pani osoba trzecia.

Ochrona danych osobowych

Ten wysokiej jakości program wczesnego rozpoznawania raka piersi jest proponowany wszystkim kobietom w grupie wiekowej od 50-tego do 69-tego roku życia. W tym celu zostają na podstawie danych urzędu meldunkowego wykorzystane Pani dane osobowe (imię, nazwisko, adres zamieszkania i data urodzenia). Gwarantujemy przy tym ich ochronę. Z tych danych utworzy się dwa, zakodowane, odnoszące się tylko do Pani numery identyfikacyjne, które ułatwią organizację i służyć będą kontroli jakości badań.

Pani dane osobowe zostaną wykorzystane jedynie do wystawienia skierowania, po czym zostaną usunięte z naszej dokumentacji niezależnie od tego, czy zdecyduje się Pani wziąć udział w programie. Kontrola jakości przeprowadzonych badań dokonywana jest anonimowo za pomocą tych dwóch, zakodowanych numerów identyfikacyjnych. Jak w przypadku każdej porady lekarskiej zachowana jest również przez naszych specjalistów lekarska tajemnica zawodowa.

Specjalnie wprowadzona kontrola jakości badań ma za zadanie ustalenie, czy w ciągu dwóch lat między badaniami mammograficznymi kobiety badane przez naszych specjalistów zapadły na raka, który mógł być wcześniej zdiagnozowany. W tym celu Pani numer identyfikacyjny będzie regularnie porównywany z tym numerem, pod którym prowadzone są Pani badania mammograficzne. Rejestr zachorowania na raka zgłasza placówka zapraszająca do naszego programu numer identyfikacyjny pacjentki, nie zgłasza jej nazwiska. W wypadku zdiagnozowania raka placówka, która Panią zaprosiła do naszego programu, przekazuje Pani numer identyfikacyjny do ośrodka badań mammograficznych, w którym Pani jest zarejestrowana. Z kolei ten ośrodek zwraca się do Pani z pytaniem, czy zgadza się Pani na przekazanie zdjęć mammograficznych ośrodkowi powołanemu do kontroli jakości (Referenzzentrum).

Na co należy zwrócić szczególną uwagę?

Również w czasie dwuletniej przerwy między badaniami prosimy zwrócić uwagę na następujące symptomy:

- wyczuwalne guzy
- wklęsłości lub stwardnienia skóry
- inne, widoczne zmiany piersi
- zmiany skórne brodawki lub jej bóle ściąające
- krwawienia lub inne wycieki z brodawki

W przypadku ich wystąpienia prosimy niezwłocznie zgłosić się do lekarza prowadzącego.